Morsdag, fastelaven, vinterferie og RBR kunstseminar på en gang.

Forfatter: Bjarte Hetland<bjarte@enternett.no>

Sammenfall av vinterferie allerede i uke 7, morsdag og fastelaven på en gang gjorde at RBRs årlige kunstseminar og Årsmøte ikke fikk den oppslutningen i år som det vanligvis får. Men tross dette var det over 30 medlemmer som tok turen til Egersund for sitt årlige påfyll av kunnskap om kunst.

Etter at leder av RBR, Jens Olav Flobak hadde ønsket velkommen, og de tilstedeværende hadde presentert seg for hverandre, var det tid for seminarets første foredrag.

Siden RBRs studietur i år går til Istanbul, tok kunsthistoriker Frank Høifødt oss med på en tur gjennom Istanbuls historie, ?Juvelen ved det Gylne Horn?, som den er blitt kalt gjennom mange hundre år. Det Gylne Horn er egentlig et elveutløp, som nå er en havbukt som deler byen i to. Historien begynner ca. år 600 f.kr. da grekerne seilte opp gjennom Bosporos og grunnla den første byen på den europeiske siden av sundet. Fra 334 f.kr. ble byen kalt Byzantion, senere Byzantinium da romerne overtok i 64 f.kr. Senere, under keiser Konstantin, ble byen kalt Konstantinopel, og dette navnet beholdt den frem til begynnelsen av det 20. århundre. Den var lenge en virkelig metropol, selv skandinaviske vikinger besøkte byen. Sigurd Jorsalfar er jo godt kjent, og Harald Hardråde var en tid livvakt for herskeren i Konstantinopel.

Under det fjerde korstog i 1204 ble byen inntatt og plyndret, og store mengder skatter ble brakt til Venezia. Byen har tidvis vært romersk katolsk, tidvis gresk katolsk, og siden 1453 da den ble erobret av ottomanerne under Fatik Sultan Mehmet II, har den vært muslimsk.

Frank guidet oss gjennom alle de stedene, minnesmerkene, kirkene og moskeene som han mente vi ville ha interesse av å besøke, både Hippodromen, som nå er park, den brente søyle, Hagia Sofia, Den Blå Moske, Topkapi, Det underjordiske palass og mye, mye annet.

Lørdag

Lørdag morgen fortsatte Frank Høifødt sitt foredrag om Istanbul. Da tok han for seg den historiske utviklingen frem til i dag. Han tok oss med inn i Topkapi og ved hjelp av bilder ga han oss en omvisning i gemakkene.

Da Mustafa Kemal Atatürk kom til makten omdannet han det tyrkiske riket i mer vestlig retning. Han innførte bl.a. det latinske alfabetet og bestemte at den tyrkiske staten skulle være sekulær.

Asle Nyborg

Kunstneren Asle Nyborg er en av våre mest anerkjente kusntnere. Han er født 1966 i Levanger, er utdannet fra Statens Kunstakademi i Oslo og Trondheim, og bor nå i Sverige. Han forteller at skal han kunne jobbe effektivt, så må han ha det komfortabelt, sitte henslengt, drikke kaffe, og bare betrakte bildene som er under utvikling. Han arbeider i serier, og tematikken utvikles bilde for bilde.

Hvor kommer inspirasjonen fra, ble det spurt. Det er ikke lett å svare på. Som da han kom over en Huslig Andaktsbog fra 1898, som han brukte som basis for mange verk. Han tok ut fragmenter av tekstene fra boken, og han utviklet kunstverk fra disse. Han gjennomgikk i detalj metodene han bruker for å skape sine bilder. Det første hinderet er å gå inn i atelieret. Når han først er kommet dit og har arbeidet en tid, da er av og til viktig å bremse litt.

Livet utenfor er også viktig; familien er et filter som holder ham på bakken. Han foretrekker å signere bildene på baksiden fordi han mener at signaturen ikke er en del av komposisjonen.

Kunstverkene hans produseres i små serier; digitale bilder trykkes bare i 25 eks, trykk på aluminiumsplater kommer kun i 5 eksemplarer.

Elin Melberg

Elin Melberg er født i Stavanger i 1976 og er utdannet fra Kunstskolen i Rogaland, Winchester School of Art og Royal College of Art. Hun arbeider nå ved Tou Scene.

Hun ville vise oss sin utvikling som kunstner i hennes til nå viktigste periode. På et tidspunkt, etter at hun hadde blitt almen kjent og hadde hatt flere viktige utstillinger, så syntes hun det gikk for lett. Dette førte til at hun ble mer usikker på det tematiske, og var mer på jakt etter sin identitet enn tidligere. Etterhvert fant hun ut at det som fungerte for henne var kontrollert detaljstyring. Det er viktig med en lang prosess, detaljert og kontrollert. Hun prøver nå å få sine kunstverk til å kommunisere, og betrakteren blir da invitert inn i verket, og blir således en deltaker.

Verket som heter ?I wish, I wish, I wish in vain? fra 2011 består av perler og glansbilder og speilmosaikk og mange andre materialer. Hele innsiden er bekledd med slike gjenstander og materialer. Dette kunstverket har vært på reis, - nesten jorden rundt og har vært stilt ut både i New York og Hong Kong, og på Gosen Skole i Stavanger. Hun viste oss også sitt siste verk; ?What?s mine is yours to borrow? I og II.

Til slutt viste hun oss noen kunstverk som hun stadig arbeider med, og vi fikk se hvordan hun inkorporerer daglige gjenstander i sine verk.

Kenneth Varpe

Kenneth Varpe er utdannet i Skottland, Chelsea, og i London der han tok sin mastergrad i 2001. Han er født i Klepp, men bor nå i København. Sammen med Susanne Steen Christensen vant han konkurransen om kunstnerisk utsmykning av nybyggene til Stavanger Kulturskole og Stavanger Katedralskoles avdeling for musikk, dans og drama på Bjergsted.

Prosjektet ?Ekko? består av en pulserende lysstripe som tegner en strandlinje, som baseres på den faktiske strandlinjen i 1861, og på to andre bestemte og viktige tidsperioder i Stavangers nyere historie. På denne måten ville de trekke havnehistorien inn i området mellom skolene og området rundt. Installasjonen ble utviklet og laget i samarbeid med arkitektene, slik at den er en naturlig del av bygningene. Lysstripen bukter seg over bygningene, ned langs veggene, og tegner strandlinjen på gatenivå før den stiger opp igjen til taket på neste bygning. Lyset styres av vannstanden i takt med høyvann og lavvann. Når noen passerer over linjen på bestemte steder der den ligger på gatenivå genereres det også lyder. Lydene er komponert av Pål Asle Pettersen. Den 4. desember 2012 ble det offisielt markert at installasjonen var ferdig. Gå og ta en titt, da vel!

Søndag 10.02

Søndagen ble startet med RBRs Årsmøte 2012. Så var det tid for mer kunstnerisk påfyll.

Arven etter Munch var Frank Høyfødts første foredrag søndag morgen. Han gjennomgikk hvordan minnet om Munch har blitt behandlet i årene som har gått siden han døde i januar 1944. I mange år var det bare en enkel gravsten som viste hvor Munch var gravlagt. Billedhuggeren Per Hustad fikk i oppdrag å lage et minnesmerke, men etter åtte år hadde han fremdeles ikke klart å produsere noe. Først i 1993 fikk Munch-museets venner reist en enkel støtte med en byste av maleren. Bysten ble laget av Arne Durban, og må vel sies å være bedre enn ingenting, selv om vår mest berømte kunstner hadde fortjent noe mer.

I 1963 ble Munch-museet på Tøyen innviet. Nasjonalgalleriet har hatt Munch-saler siden 1937. Det finnes ingenting som viser hvor Munch har bodd i løpet av livet. Pilestredet 30, der Blitz har holdt til i mange år, var til forfalls da det endelig ble besluttet å rehabilitere det, og en leilghet

skulle være et Munch-museum. Dette er ennå ikke fullført, og leilighetene blir nå brukt til rehabilitering av rusavhengige. Ikke akkurat det rette stedet med Blitz som nærmeste nabo. Bare på et av de stedene der Munch bodde i Oslo er det satt opp en liten plakett som viser at han har bodd der.

I del 2 av foredraget om Munch, tok Høifødt for seg maleriet ?Skrik?. Det finnes 4 hovedversjoner av Skrik, så det er ikke bare ett bilde. Han snakket om alle spekulasjonene om hvor Munch fant sitt motiv, hvilke elementer som påvirket ham til å male Skrik slik han gjorde, og hvordan bildet påvirket hele hans samtid. Mange har forsket for å finne ut hvor motivet er tatt fra, hva som var årsaken til at han malte den blodrøde himmelen, og om kunstverket er bygget på tidligere skisser. Dette er meget sannsynlig, siden bildet ble malt mens han var i Tyskland. Kunstverket Skrik brøt med alle samtidens konvensjoner; det viser en ?naken sjel?, noe som ikke falt i god jord hos alle.

Til slutt viste han oss hele ?Livsfrisen? som Skrik er en del av.

Seminaret ble avsluttet med trekning av tre flotte kunstverk, og det var tre fornøyde medlemmer som til slutt dro hjem med et verdifullt kunstverk under armen.